

UTRECHTSCH

PROVINCIALE STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, Gelet op de mededeeling van heeren Regenten der R. C. Armenkamer, zeggende dat bij hunne administratie bestaande lasten tot het vinden van middelen, om te voorzien in de behoeftes, door hen te doen winter-uitdeelingen ten behoeve der R. C. armen, brengen ter kennis der ingezetenen, dat zij aan heeren Regenten voornoemd hebben toegestaan het doen eener buitengewone collectie van de inwoners van alle ingezetenen, welke door hen persoonlijk zal geschieden op Donderdag 29 Januarij aanstaande.

Burgemeester en Wethouders, willende voldoen aan het ten deze te kennen gegeven verlangen, bevelen de voors. collectie aan de algemeene weldadigheid aan, vertrouwend dat deze kennisgeving voor de vermogende ingezetenen voldoende zal wezen om hen tot eene welwillende medewerking op te wekken.

Utrecht den 17. Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van deszelfs,

H. G. RÖMER.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, Gelet op de circulaire aanschrijving van den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht van den 14. derz. n. 3 AZ, ten aanzien eener op Woensdag den 18. Februarij aanstaande, des middags te 12 ure, door de Heer administratie van het 4. regement dragonders te Deventer te doen aanbesteding van een getal van drie honderd, seven en dertig paarden, ten behoeve van de verschillende korpsen kavallerie en artillerie van het leger.

Brengen zulk bij dese ter kennis der belanghebbende ingezetenen, met mededeeling dat zich onder de paarden voor inaangeteld wapen bestemd, een getal van seven truppaarden moeten bevinden, altes overblijfsel van de staatkondiging, welke daartoe deser dagen in de Staatscourant wordt gedaan. Voorts dat in de voorwaarden van aanbesteding de bepaling uitdrukkelijk zal worden opgenomen dat een gedeelte der te leveren paarden van inlandischen oorsprong zal moeten zijn; terwijl de voorwaarden, waarop de onderwerpelijke aanbesteding zal plaats hebben, sedert den 20. deser maand voor een ieder ter lezing liggen in het bureau van den kapitein kwartiermeester bij voornoemd regement dragonders te Deventer, aan het Departement van Oorlog te 's Gravenhage en in het bureau der Provinciale Griffie alhier.

Utrecht, den 25. Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van deszelfs,

H. G. RÖMER.

ITALIË.

TORIN 19 Januarij.

In een koffijhuis te Genua heeft onze politie een Oostenrijkschen spion gearresteerd, zijnde zekere Galotti, ingenieur, die, volgens de bij hem gevonden instructien, aan Oostenrijk moest opgeven de sterkte der bezettingen van Turin, Genua, Alexandria, enz. Men zou hem over de grenzen zenden.

— Uit Napels schrijft men, dat de hertogin van Aumale, nicht des Konings, den 11 Jan. van een zoon is bevallen, die den naam van hertog de Guise heeft ontvangen.

DUITSCHLAND.

WIEN 23 Januarij.

Het Polytechnische Instituut alhier zal geheel georganiseerd worden. De directeur v. Burg is reeds bij het handelsdepartement geplaatst. Twee zijner assistenten en eenige leerlingen van dat instituut zijn gearresteerd.

— 5 pCt. 95 1/2; N. L. 94 1/2; L. B. 103 1/2; bank 1220.

BERLIN 23 Januarij.

De regterside van de 1e Kamer heeft een belangrijk voorstel ingediend. Daarin wordt gevraagd, dat die vergadering voortaan niet meer door verkiezingen moge worden te saam gesteld. Dit voorstel is geheel in overeenstemming met den wensch van 't ministerie, dat eene soort van pairschap schijnt te willen instellen.

— De commissie van de 2e Kamer van Wurtemberg, belast met het onderzoek der afschaffing van de grondwettelijke regten, heeft met eenparigheid bepaald, dat die opheffing slechts kon geschieden op de bij de grondwet selve aangegeven wijze.

— Een brief van Koppenhagen van den 18. Jan. meldt, dat het Deensche ministerie zijn ontslag heeft gegeven, 't welk door den Koning is aangenomen. De raadheer Blume, minister van buitenl. zaken, en de graaf Karl Moltke zijn belast met de vorming van een nieuw Kabinet. Men geloofde, dat de heer Tullsch in de nieuwe combinatie zou treden. De vroegere voorzitter in den raad, graaf Willem Moltke, had echter bepaald geweigerd deel uit te maken van 't nieuwe Kabinet.

ENGELAND.

LONDEN 23 Januarij.

Gister avond heeft de nieuwe minister van buitenl. zaken, lord Granville, zijne eerste poirée gegeven. Alle gezanten waren er. Men merkte vooral den heer Thiers op, die algemeene belangstelling wekte.

— Eene meeting, door de protestantsche associatie van Dublin bijeen geroepen, is gister avond hier gehouden, om een adres te stemmen aan de Koningin, waarin bij H. M. wordt aangedrongen, dat slechts mannen in haren raad mogten worden geroepen, die zich niet laten influencieren door vreemde despotten, maar de beginselen van constitutionele vrijheid, gegrond op de protestantsche vrijheid, blijven huldigen.

— De stand van zaken tusschen de machineriefabrikanten en hunne werklieden blijft dezelfde. Nog enkele fabrieken zijn gesloten, zoodat het aantal zonder arbeid zijnde handwerkslieden toeneemt. Hunne kameraden, die aan 't werk zijn, geven elk een dag loon per week af, tot onderhoud. Te Manchester alleen heeft dit eene bijdrage opgeleverd van 78000.

— Geo. 90 1/2; 1/2; 3/4; pCt. 98 1/2; 1/2; 3/4; pCt. 97 1/2; Banc. 210 1/2; 217; Holl. 4 1/2 pCt. 58 1/2; Mex. 28 1/2; 1/2; Sp. 5 pCt. 28; 28 1/2; 3 pCt. 41; 41 1/2; 3 pCt. Diff. 18 1/2; Port. 84 1/2; 1/2; Braz. 93; 94 1/2; Chili 101; Peru 47 1/2; Sard. 88 1/2.

FRANKRIJK.

PARIS 23 Januarij.

Reeds vroeger is er sprake geweest van de twee hoofdbestanddeelen in het ministerie: het gematigde, vertegenwoordigd door den minister van binnenlandsche zaken, den heer de Morny, en het absolute, dat de minister van oorlog, de St. Arnaud, voorstond, en dat, buiten het ministerie, een meer bepaald verdediger vond in den heer de Persigny. — Tot dusverre had de gematigde partij meestal gezegevierd, ofschoon ze in enkele omstandigheden tot meer strenge maatregelen moest besluiten, tengevolge van den bijzonderen toestand, waarin de regering in de eerste dagen zich geplaatst zag.

— Als reeds vroeger gezegd, dat het vraagstuk der onverschuifbaarheid van de betrekkingen van ambtenaar en lid van het wetgevend ligchaam, en vooral dat van sequestratie der goederen van de familie Orleans in het ministerie onbesluitheid hadden doen ontstaan? De laatste zaak vooral vond een bepaald tegenstander in den heer de Morny. Daarbij kwam, dat, zooals reeds meermalen gezegd is, laasigeoemdes zich alleen voor den president heeft opgeleverd, toen hij eene portefeuille in zijn ministeraad aanvaardde, maar dat hij in werkelijkheid geen bericht genoege bezat, om daarvoor het genoege van zijn leven op te offeren. — Al die zaken hebben thans eene ministeriële wijziging doen plaats grijpen. — De heeren de Morny, Rouher en Fould schijnen het ministerie te zullen verlaten. Alleen de heer Persigny wordt voorloopig genoeemd als het Kabinet te zullen aanvullen.

De komst van den heer de Persigny in het ministerie is dubbel belangrijk, omdat te eene geheel andere richting in de regeringsmaatregelen voorspelt. Hij is kettig en gestreng, voorstander van het Engelsche bondgenootschap, en tevens zeer er mede ingenomen, steun te zoeken niet bij de burgerij, maar bij den handwerksman en landbouwer. Hij verkrijgt daardoor de massa ten zijnen gunste, maar de openbare meening, die door de meer beschaafden wordt aangesteld, en die ten slotte bij allen ingang vindt, tegen zich. De socialisten verblijden zich des eenigermate met de introductie van den heer de Persigny, van wien zij eene gedeeltelijke verwoestijking verwachten van hunne plannen.

— Van den eenen kant hebben er voortdurend arrestaties plaats, van den anderen beginnende de kandidaten voor het wetgevend ligchaam zich reeds te vertoonen.

— Bij voorhuis van de regtbank van koophandel is de heer A. Dumas, letterkundige, verklaard in staat van faillissement.

PARIS 23 Januarij.

De Moniteur beheet heden de besluiten van wijziging in het staatsbestuur, en van verkoop der goederen van de familie Orleans.

Een staatsminister wordt ingesteld, wien het is opgedragen den senaat, het wetg. ligchaam en den staatsraad met de regering in betrekking te brengen; hij correspondeert voor den president met de verschillende ministerien, bij contrasigneert de besluiten door den president uitgevaardigd, en heeft het bestuur over het officieel gedeelte van den Moniteur en over de nationale paleizen en nationale fabrieken.

De heer Casabianca, oud minister van Gascogne, wordt tot dien post benoemd.

Ook wordt een ministerie van algemeene politie opgericht, waaraan de regeling van de dienst der nationale garde en der gendarmerie, het opzigt over de dagbladen en schouwburgen, het toezigt over gevangenen, enz. is opgedragen.

De heer Maupas, prefect van politie, wordt benoemd tot minister van politie.

Verder worden benoemd tot grootregent van de en minister van justitie, in plaats van den heer Rouher, de heer Abbado, eere-raadheer bij 't hof van cassatie; — tot minister van binnenlandsche za.

ken, in plaats van den heer *de Morny*, de heer *Fialin de Persigny*, oud gevolmachtigd minister; tot minister van finantien, in plaats van den heer *Fould*, de heer *Bineau*, oud minister.

De drie laatste benoemingen brengen eene wijziging in het ministerie. Het heeft drie oorzaken. Voor de eerste twee is de afzetting van een ministerie van staat, waaraan de ministers een tweeden rang verkiezen, de staat, terwijl zij anders den eerste innemen. Vervolgens het men zich gezins verhouding met den maatregel tegen de familie *Orleans* genomen, waartegen 5 leden van den raad zich verzetteden, terwijl 4 slechts hun ontzag of voorzagen. Een derde laatste, de generaal *St. Arnaud*, is op bijzonderen aandrang van den president aangebleven; de heer *Turgot*, ofschoon tegen den maatregel, schijnt het niet noodig te hebben geoordeeld zijn ontslag er voor te vragen.

Dat besluit omtrent de goederen der familie *Orleans* wordt heden ook door den *Moniteur* medegedeeld.

Gelijk *Lodewijk XVIII* het den 12. Jan. 1816 omtrent de goederen van den keizer, en *Lodewijk Philips* het den 10. April 1832 omtrent de goederen der oudere tak van de *Bourbons* beval, als maatregel van orde en algemeen belang, zoo geeft de president op grond, dat de invloed der familie *Orleans* met eene bezitting van 300 millioen fr. in de republiek te groot is, een jaar tijd om alle goederen te verkoopen.

De goederen echter, die aan den staat zijn gevallen, door de aanneming van den kroon door *Lodewijk Philips*, zullen voor den staat worden verkocht. De president baseert dien maatregel onder anderen op de volgende gronden. De wetten van 21 Sept. 1790 en 8 Nov. 1814 bepalen ten stelligste, dat de bijzondere goederen van den vorst dadelijk bij zijne troonsbestijging vereenigd worden met de goederen van den staat. Dit beginsel dagteekent reeds van de oudste tijden. *Hendrik IV* zelfs, die zich hiertegen wilde verzetten, werd er door het parlement van Parijs toe genoodzaakt. De algemeene schenking zijner goederen door *Lod. Philips* aan zijne kinderen op den 7. Aug. 1830 was slechts een maatregel om de wet te ontduiken, en kan dus niet van kracht wezen; terwijl juist die schenking het bewijs levert, hooser *Lodewijk Philips* die wet kende en erkende; ook de wet van 2 Maart 1832 kan in dezen niet toepasselijk wezen; eindelijk blijft der familie *Orleans* nog eene bezitting van meer dan 100 millioen franks, waarmede zij buiten 's lands haar rang kan handhaven, en die de schijnbare hardheid van den maatregel veel vermindert. De opbrengst van de goederen zal gebruikt worden als volgt:

10 millioen worden toegekend aan de maatschappijen van onderlingen bijstand; 10 millioen aangewend ter verbetering der woningen van de werklieden in de fabrieksteden; 10 millioen tot vestiging van een credit foncier; 5 millioen voor de oprigting van eene kas ter ondersteuning der armen; het overige ter verschaffing van jaarlijksche inkomsten aan hen die benoemd worden tot ridders van 't leger van eer. Eene militaire medaille wordt nog ingevoerd voor soldaten en onderofficieren, waaraan eene jaarlijksche toelage van 100 fr. is verbonden, en aan de behoeftige kinderen dier militairen het regt geeft tot openbare opleiding in een nationaal gebouw van opvoeding. Het Kasteel van Saverne wordt bestemd om de weduwen te herbergen van hooge burgerlijke en militaire beambten, die in staatsdienst zijn overleden. De weduwe van den hertog van *Orleans* behoudt haar weduwegeld van 300,000 fr. Ten slotte doet de president afstand van alle regten, die hij vroeger deed gelden ten oorzake van de veranderingen van 1814 en 1815.

Men heeft maatregelen hebben over 't algemeen een indruk in de hoofdstad verwekt. — Men heeft de volgende vergadering in 1849 een verbeurdverklaring dat koninklijke goederen, door den heer *Jules Favre* voorgesteld, verwierp, na 't rapport van den heer *Berrier* tegen dien maatregel te hebben gehoord.

pCt. 84 à 66,25; 5 pCt. 101,25 à 102,80; 100 à 2675; 5 pCt. Belg. 101 1/4; 4 1/2 pCt. 98; Rom. 88 1/2; nieuwe 90; Piem. 91; Sp. 38; 41 1/2; 4 1/2 pCt. Russ. 99 1/2.

PER TELEGRAAF.

Natuurlijk middelen.

De *Moniteur* bevat heden in zijn officieel gedeelte slechts besluiten van plaatselijk belang.

Het is stellig, dat de heeren de *St. Arnaud* en *Ducos*, ministers van oorlog en marine, ook hun ontzag hebben aangeboden, maar het, op aandrang van den President, sedes hebben ingetrokken.

NEDERLAND.

UTRECHT 23 Januarij.

Z. M. heeft goedgevonden te herbenoemen tot burgemeester van *Rheenen* den heer *H. Meuse*, tot burgemeester van *Ainthoven*, *Linschoten*, *Soelrewaard* en *Wulverhorst* den heer *G. van Dam*.

Na de hervatting van zijnen cursus heeft de hoogleeraar *MULDER* het antimonium, lood, bismuth en arsenicum behandeld. Het antimonium speelde in de pharmacie der vorige eeuwen eene uitgebreide rol, en levert thans nog aan de geneeskunde eenige hoogst belangrijke preparaten; maar ook aan de techniek bewijst het gewigtige diensten, het geeft aan de metaalmengsels witheid en hardheid. Het spiegelmetaal heeft zijne voortreffelijke eigenschappen aan het antimonium te danken. Het lood is een zeer verbreid metaal, dat door de gemakkelijke, waarmede het verwerkt wordt, uitgebreide toepassing heeft erlangd. Zijne schadelijkheid voor het organisme doet het echter langzamerhand door het zink vervangen. Het loodwit is een zijner belangrijkste verbindingen. De hoogleeraar beschreef de verschillende wijzen, waarop dit bereid wordt, voornamelijk de *Hollandsche*, daar deze het beste loodwit levert, verder de *manie*, het loodglut, van welke onderscheidene toepassingen worden gemaakt.

Het bismuth is gekenmerkt door zijne bijzonder gemakkelijke kristalliseerbaarheid. Met tin en lood geeft het legeringen, die nog onder de kookhitte van water smelten. Het magisterium bismuthi, een batisch nitraat, is een geneesmiddel en werd vroeger als blanketsel gebruikt.

De laatste bijeenkomst was gewijd aan het arsenicum, het metaal, dat bij uitnemendheid als vijand van het leven optreedt en daardoor eene treurige vermaardheid heeft verkregen. Het komt tamelijk verspreid in de natuur voor, en wordt door zijne vlugtigheid gemakkelijk uit zijne verbindingen afgescheiden. Met zwavel geeft het twee verbindingen, het *Realgar* en het *Opferment*, beide als verfstoffen in gebruik; met zuurstof verbindt het zich in twee verhoudingen, beide zuren, waarvan het eerste, het acid, arsenicosum, het meest bekend is onder den naam van rattenkruid. Met koperzouten geven deze zuren het welbekende *Scheele's* en *Schweinfurter* groen.

Uitvoerig handelde de spreker daarna over de wijzen, waarop het arsenik bij vergifgingen wordt opgespoord, en gaf hoogstbelangrijke bewijzen van den hoogen trap van volmaaktheid, die de wetenschap in dit opzicht heeft bereikt. Een twee millioenste rattenkruid in dierlijke stoffen, kan, zelfs na verloop van jaren, met volmaakte zekerheid worden aangewezen. De weg, dien de scheikunde daartoe inslaat, is in het algemeen de volgende. De organische stoffen worden ontleed, 't zij door chloor, door zwavelzuur of door salpeterzuur, en het zoo verkregen vocht in een toestel gebracht, waaruit zich zuiver hydrogenium onttrekt. Zoo er arsenik voorhanden is, verbindt zich dit met waterstof tot een gasvormig ligchaam, dat mede ontwijkt. De gasstroom aangestoken zijnde, zet dan tegen koud porcelain eene menigte vlekken van metaalisch arsenicum af, die door andere reactieven gemakkelijk als zoodanig worden erkend. Laat men dan gasstroom door eene gleejende buis gaan, dan zet zich het metaal insgelijks in den vorm van een spiegel af. Het antimonium verhoudt zich op dezelfde wijze, maar zijne vlekken en spiegels worden op meer dan ééne wijze van die van het arsenik onderscheiden. Ook kan men den stroom door eene oplossing van nitrargenti voeren; men verkrijgt dan weder arsenigzuur dat gemakkelijk kan worden herkend. Onoplosbare verbindingen van het arsenik kunnen met cyankalium en carbonas sodae, in een stroom van koolzuur gegloeid, spiegels geven. Buiten dit alles levert het arsenik met verscheidene reactieven op den natten weg, zulke kenmerkende praecipitaten, dat het met geen enkel der overige metalen kan worden verward.

UTRECHT 21 Januarij.

Gisteren avond werd de spreekbeurt in het Natuurkundig Gezelschap vervuld door Dr. *Krecks*, sprekende over de zee en eenige der merkwaardigste verschijnselen, die zij oplevert. Na over de verandering van land en water en de invloed daarvan op de diepte en kleur der zee, de afwisseling van de gewaters en meer, de invloed van de wind op de zee te hebben gesproken, gaf de spreker een kort overzicht van de tijde waarop de ebbe en vloed ontstaat, en hoe ook, de door de beweging van zon en maan voortgebrachte vloedgolven, over de oppervlakte der aarde bewegen. Hij toonde dit laatste op de kaart aan en in het bijzonder hoe de ebbe en vloed in de Noordzee plaats heeft.

— Den 20. dezer ontvingen wij de tijding uit *Malthe*, van den 12. dezer, dat Z. M. korvet van oorlog *Sumatra*, kap. 't *Hooft*, aldaar van *Boo Mahon* was aangekomen, er ontmoetende het Engelsch eskader, onder bevel van den admiraal *Parker*, bestaande uit 7 lineschepen, waaronder 2 driedekkers van 120 stukken, 1 fregat van 80, en 3 groote stoomschepen. De *Sumatra* zoude spoedig den togt naar *Alexandria* vervolgen.

— Aan den gepensioneerden kolonel, den heer *H. C. Menso*, is, volgens de *Staats-Courant*, door Z. M. den titulaire rang verleend van generaal-majoor zonder bezwaar van 't Rijks schatkis.

UTRECHT 23 Januarij.

Uit Wijk bij Duurstede wordt ons medegedeeld, dat aldaar, in het begin dezer jaars, met veel genoegen het bericht was ontvangen, dat de hoogwelgeboren heer jhr. *J. M. baron van Linden van Lamenburg*, staatsraad in buitengewone dienst, enz., wonende te Utrecht, het voornemen had, om aan die stad zijne regten op het kasteel Duurstede en daarbij behorende gronden ten geschenke te geven.

Op den 19. Januarij II. heeft de edele gever, bij notariële acte, verklaard: „aan de ingezetenen der stad Wijk bij Duurstede bewijzen te willen geven van zijne toegenegenheid, mitgedaders, dat zijne vroegere betrekkingen op die stad door hem geenszins vergeten zijn, haar intidiën eene onherroepelijke schenking onder de levenden doet en in vollem eigendom overdraagt de bouwvallen van het kasteel Duurstede, met de gronden daarom heen, binnen de Grachten gelegen, op die voorwaarden, om den grond tot openbare wandeling aan te leggen, en alsoo te doen strekken tot gerief en ten genoegen van het algemeen, en inzonderheid van de ingezetenen van de stad Wijk bij Duurstede.”

In zijne jeugd, in ambtelijke betrekking te Wijk bij Duurstede geplaatst geweest zijnde, heeft hij in latere leeftijd meermalen bewijzen van belangstelling in die stad gegeven, en werd ook daarom zijn naam daar steeds de verdiende achting toegedragen. Dit vernieuwd bewijs van teegenegenheid aan den avond zijns levens, den dag, vóór welken hij zijn 88ste jaar is ingetreden, vervult ieder inwoner van Wijk bij Duurstede met dankbaarheid, en tot in het late nageslacht zal zijn naam daar in ere worden herdacht.

— De fabriekanten en handelaars te Enschedé en omstreken hebben aan Z. M. den Koning een adres aangeboden, betreffende het wenschelijke van eenen aan te leggen spoorweg tot verbinding van den Rijnspoorweg met de grenzen van Pruisen nabij *Enschede*. Men weet, dat tusschen de regeringen van Hannover en Pruisen een tractaat is gesloten, waarbij Hannover zich heeft verbonden tot den aanleg van spoorwegen van *Emden* naar *Rhein* en van *Osnabruck* over *Melle* tot *Löhna*, in verbinding met den spoorweg van *Minden* naar *Köln*, en Pruisen tot den aanleg van spoorwegen van *Rhein* naar *Osnabruck* en van *Rhein* naar de *Hollandsche* grenzen, zoo namelijk van de zijde van Nederland wordt aangesloten. De adressanten hebben in gemeêlde adres de voordeelen opgesomd, die uit zoodanige aansluiting, door het leggen van eenen spoorweg van de grenzen van Pruisen over *Enschede* en *Deventer* naar *Ede*, alwaar dezelve met den Rijnspoorweg zoude verbonden worden, moeten voortvloeijen, en daarom verzocht, dat Z. M. een onderzoek moge bevelen en de verwezenlijking der zaak van Rijkswege moge doen bevorderen.

Gang, een roijle ~~de~~ belambri-
seerd, behangen en Schoorsteen met marmereu Man-
tel, — voorts nog zes baileden en boven Kamers en
een Keuketie, allen behangen en de meeste voorzien

(7011) •• Echt Beijersch WINTER-LAGER-
BIER, van Kitzingen à 80 Centen de Flesch.

pillen van *Holloway*, welke daardoor zoo sterk op de ziekte werkten, dat derselver voortgang onmiddellijk werd gestuit, en in den tijd van twee maanden was de ziekte volmaakt hersteld.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

